

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

IX. Areâ, pro futura sacelli fabrica, magno operarum labore purgatâ, ipsoque Praesentationis B. virg. die apertâ, numismata, & Altare in eadem reperta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

CAPUT IX.

Aræ, pro futura sacelli fabrica, magno operarum labore purgata
ipsoque Præsentationis B. V. die apertâ, numismata & Alta-
re in eadem reperta.

Illuxit tandem aliquando desideratissima, & tot
tantisque piorum votis expetita diutissime die
qua restaurando Lindæ Marianæ sacello manus ad-
moverentur. Simul enim atque Sadorfcus, Sigismundus
di Regis, Regiæque Domus & Aulæ ope atque opera,
Lindæ possessionem adiit, ad futuram sacelli fabri-
câ, Lindæ possessionem adiit, ad futuram sacelli fabri-
câ, quantâ maximè potuit, celeritate se accin-
xit. Neque Rudnicus Antistes, qui ad vindicandam
Lindam primum præcipuumque admoverat labo-
rem, ad inchoandam promovendamque fabricam
deesse potuit. Placuerat, non aliò, quam quo olim
steterat, loco, recens postliminio sacrarium colloca-
re; adeoque iisdem, si fortè adhuc extarent ac repeti-
ri possent, superstruere fundamentis; ut non tam no-
vum, quam Phœnicis adinstar, illud ipsum, quod diu
antè vigerat, videretur resurgere ac renasci: Ipse
pidum ruderumque acervus ingens, quo primum in
co Deiparæ Ædes posita fuisset, spectantibus factis
monstrabat; sed idem ipse acervus, quò magis in tem-
tam assurrexerat molem, eò & fundamenta vetera, &
ipsam sacelli plantam, quasi sepultam, magis occulte-
bat. Eruderandus proinde ante omnia erat locus, &
purgata ab imo aræ, producenda in lucem prima il-
la vetustissimaque sacrarii fundamenta. Verùm hic
labor, hoc opus erat. Præter enim residua prioris sacelli
rudera, & aggesta undique saxa, tantum à sacrilegi
icono-

iconomachorum manibus, de colle juxta posito, in excisi aream sacelli affusum erat arenæ, aggestumque lectarum undiq; sordium ac purgamentorum, ut unde primùm operæ aggredierentur opus, aut quâ tandem parte manus admovent, difficilè etjam Sadorscio præsentî constaret. Non pauciores triginta, ligonibus, bipaliis, sarculis, aliisque fossoriis ad opus instrumentis probè armatas, principio admovit operas; neque operæ segnius operi, quàm decebat, manus admovent: sed quò magis incumbunt, eò videbantur promoverè minùs; ut post gravissimum prioris diei laborem, non infectâ modò, verùm & desperatâ propè re abierint. Sed, non Sadorscius perinde atque operæ, despondere animum potuit; quippe qui in Deiparæ auxilio spem fiduciamque omnem ita defixerat, ut qui priorum tot laborum ac votorum tantopere esset compos factus, de posterioribus nefas sibi, vel tantillum, ambigere duceret. Itaque postero die, iterum operas, ut antè operi admovent; sed non alio, quàm antè, conatu; quin majore, quàm antè tum fastidio tum dolore, aut potius desperatione. Instabat proximus Deiparæ, in Templo præsentatæ dies, qui in ix. Kal. Decemb. incidit; quò majore spe animoque erectus Sadorscius, de purganda in illum diem Area, omnes curas cogitationesque suas confixit; minimè dubius, eò magis affuturam singulari auxilio Deiparam, purgandæ illâ die Adis suæ Areæ, quò plus in eadem Area, quò purgaretur, esset repertum; ut jam tum, quasi cum instaurata sui in Templo præsentatione, sui apud Lindam Templi possessionem adiret. Quocirca ubi primùm

mum diluxit, operi vixdum inchoato, tertium instare alacrius jubet. Res mira, ac prodigio similis omnibus visa, adeoque jam ante à Ciaritio annalibus hunc in modum prodita. *Tantam arena ac ruderum molem, ex illius loci area, per homines triginta, intra mediū dies spatium, egestum fuit, quantum aliàs trecenti vix biduo egressissent.* Quocirca omnes inde sibi mutuum gratulari, juxta, ac gaudere; sed præ omnibus, ipse Sadoriscius triumphare ac propè exilire gaudio: tantoque majoribus, melioribusque spei ac fiduciæ auris vela implere, quò majora divinæ in ea causa benignitatis ac providentiæ monumenta, quasi manu jam tenebat. Nam & illud, quantum omnibus in commune gaudium fiduciamque attulit, quòd, ubi paulò altius effossa est humus, ipsum dirui olim tæcelli pavementum, & statumen coctili lapide torante secula stratum, oculis se spectandum objecit? Cujus sub adspectum, dum animosius operæ instanti numismata quædam inter rudera, gratum oculis spectaculum acciderunt: quæ quidem cum nonnulli in ipso ruderum fundo patuissent, simul inde etiam animus patuit, illa haud nuper, sed sub ipsum eisdem dii tempus jactata à piis, & postmodum superaggestâ arenâ ruderibusque fuisse obruta. Neque enim pietas religioque hominum, quæ tam diu apud omnes eminebat, subruï ita potuit, quin per denatollos etiam intra rudera jactatos, aliquod sui vestigium loco religioso imprimeret. Sed & ipsis operi egestioni animosè instantibus, non modicam inpresserunt alacritatem, ut eò magis connitendū

opu

opus promoverent. Quod dum faciunt, præter omnium spem, atque expectationem, Altare, quod cum sacello subrutum unà fuerat, inter rudera propè integrum repertum est. Hic verò universi, Sadorscio præunte, in gratiarum actionem laudesque DEO agendas, effusi iterum sunt. Tametsi enim Altare illud, ob situm, infra terram integro seculo contractum, ampliùs usui esse non posset; exhibebat tamen omnibus manifesta vetustæ Catholicæque pietatis monumenta. Sed & aperta eodem tempore, veteris sacelli fundamenta plurimum addiderunt lætitiæ & alacritatis. Licet enim, quæ parte supra terram fuerant educta, tum ab aggesta desuper humo, tum multò magis à frequentibus integro seculo imbris, pluviis, nivibus, & id genus tempestatibus, vitii nonnihil contraxerant; facilè tamen repurgari ac refici, proinde & ad accelerandam suo tempore fabricam, maximo poterant esse usui. Super omnia verò, gaudium universis accumulavit, ipsa præsentatæ eo die Virginis in Templo Hierosolymitano memoria. Perluadebant enim sibi, quemadmodum ipsa Deipara, die illà, uti sanctus Damascenus (a) scribit, adducta in Templum, plantata in domo Domini, & impinguita Spiritu, veluti Oliva fructifera, omnis virtutis habitaculum facta est; cum ab omni seculari vita, & carnali concupiscentiâ mentem abduxisset; & sic virgineum animum, simul & corpus conservasset, ut decebat eam, quæ in sinu DEUM susceptura erat: ita in illo Deiparæ sacello, non secus atque olim, super-

(a) lib. 4. orthod. cap. 15.

superstite Tiliâ, quod jam alio loco adverrimus, Deiparam instat semper florentis ac vigentis virentisque Tiliæ, & frondibus, & floribus, & umbrâ, & omnibus erga mortales benignitatis, beneficentia, patrociniique officiis certaturam: eò fortasse magis, quò iterum Linda Mariana, à seculi istius potestate exempta, illiusque concupiscentiis minus jam obnoxia, Dominæ ac Patronæ luæ cælestis, intaminatam ac perpetuam imitari deinceps videretur posse Virginitatem.

CAPUT X.

Sacellum intra anni spatium reedificatum, atque eximio splendori restitutum.

Quo tempore repurgandæ in fundo Lindensî A-reæ intendebat Sadorcius, eodem cum ille quoque, tum ipsemet Rudnicus Episcopus materiem futuro operi fabricæque strenuè apparabat. Neque apparabat solùm, sed etiam, cum per hibernas nives, carpentaria, ut vocant, via non leviter jam strata, trahis sive chamulcis commodam, ultro citroque commeandi occasionem jam dedisset, undique curabat deportari. Ac ligna quidem è vicinioribus Resselio silvis, uti & saxa ex agris vecta sunt; at laterculi coctiles, uti & calx, & ferrumen cæmentorum, non tantùm Resselio, verùm & vicinis ex oppidis, potissimum verò Bistenio, Bisburgo, Seeburgo, atq; Heilsbergâ deportari oportuit; ut & hæc oppida, unde de restaurato Lindensî sacrario gloriari jure possint, ab undè habeant. Quæ hieme perfecta cum essent, appetente primùm vere, ut fabri cæmentarii murum quam